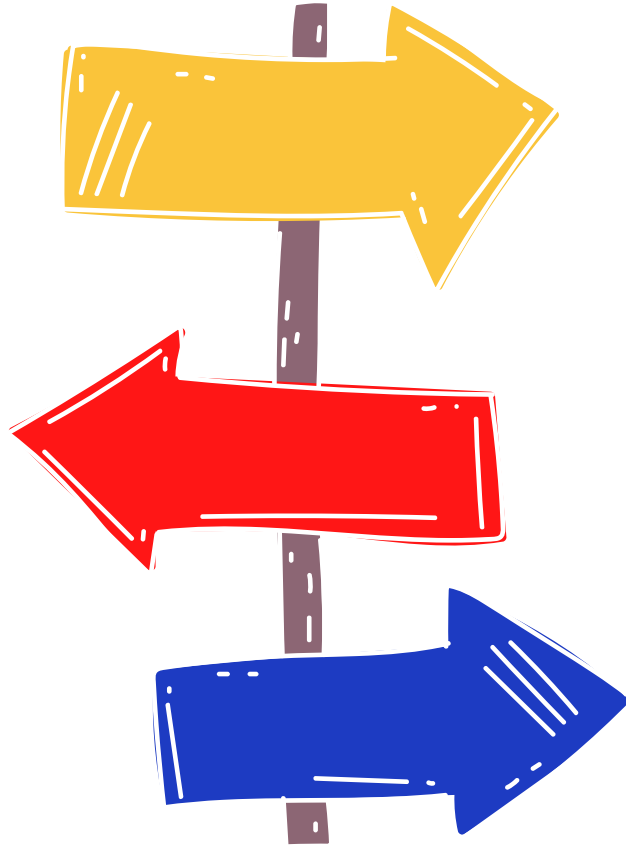

MODÜL-1 ÖĞRENME ve ÖĞRETME SÜREÇLERİ

21 SAYFA ŞURRUP BİLGİLER

*Bu çalışma notları

MEB / ÖBA / Uzman Öğretmenlik Yetiştirme Programı
Çalışma Kitabı (PDF) kaynak alınarak düzenlenmiştir.

Kaynak https://cdn.eba.gov.tr/oba/UZMAN_OGRETMENLIK_YETISTIRME_PROGRAMI_CALISMA_KITABI.pdf

Farklılaştırılmış Öğretim

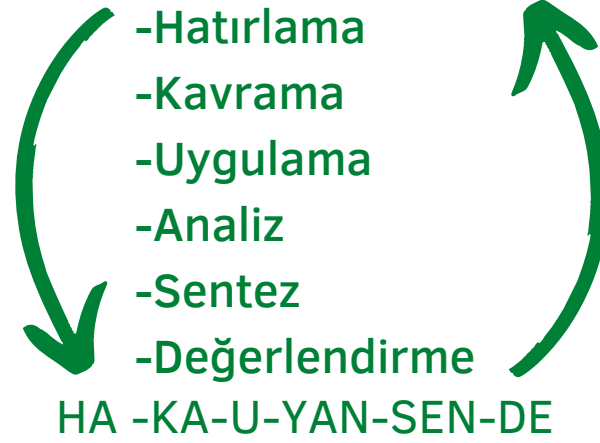
Amaç Sınıftaki farklı özellikleri olan öğrenciler için öğretim sürecinin başından sonuna kadar türlü farklılaştırmalar yapmak.

-Yani **Farklılaştırılmış öğretim**, öğretim stratejilerinin çeşitliliği aracılığıyla öğrencilerin çeşitliliğine yanıt vermek anlamına gelir.

Farklılaştırılmış öğretimin dayanakları;

- Piaget'in **bilişsel gelişim** kuramı
- Vygotsky'nin **yakınsal gelişim alanı**
- Gardner'ın **çoklu zekâ kuramı**
- **Beyin temelli** öğretim araştırmaları
- **Öğrenme stilleri**

Bloom'un Taksonomisi;

★ Farklılaştırmanın Temel Öğeleri

- İçerik
- Süreç
- Ürün
- Öğrenme ortamı

✦ Öğrencilerin Bireysel Farklılık Alanları

- Hazırbulunuşluk
- İlgi
- Öğrenme profilleri

ANAHTAR KELİMELERLERLE FARKLILAŞTIRILMIŞ EĞİTİM

- Farklı öğrenme stilleri
- İlgi-işbirliği
- Öğrenme Profilleri
- Esnek ve Yaratıcılık
- Tüm Öğrenciler İçin Başarı
- Üst Düzey Öğrenme
- Hazırbulunuşluk
- Bireysel ve Grupla Öğrenme

Farklılaştırılmış Öğretimde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

İstasyonlar: Bir konunun farklı alt bölümleri ile ilgili istasyonlar oluşturulur.

Hangi istasyona gidileceğini öğretmen veya öğrenci belirleyebilir.

Merkezler: Kısım istasyona benzer. İstasyondan ayrılan yönü; aynı konunun farklı yollarla öğretilmesi amaçlanır. Pratikte ilgi ve öğrenme olarak iki istasyon var.

Öğrenme Ajandaları: Sınıftaki her öğrenciye genellikle iki haftada tamamlanacak farklı görevler verilir ve her öğrencinin ayrı ajandası bulunur.

Karmaşık Öğretim: Birbirinden farklı öğrenci grupları için geliştirilmiş küçük grup uygulamasıdır. Öğrenciler birbirlerinin olumlu yönlerinin farkına varırlar.

Yörünge Çalışmaları: Proje yönteminin bireysel uygulama şeklidir. Proje süresi 3-6 hafta, proje ile ilgili tüm kararlar öğrenciye aittir.

Giriş Noktaları: Öğrencilere aynı anda farklı giriş noktalarından başlama imkânı sunulur. Giriş noktaları üstbilişsel öğrenme kuramına dayanmakta ve çoklu zeka kuramına göre tasarlanmaktadır.

Öğrenme Sözleşmesi: Öğretmen-öğrenci arasında yapılan bir anlaşmadır.

Katlı Öğrenme: Bireysel farklılıklara göre tasarımın içerik, öğretim süreci, öğretim ürünü ve ortam boyutları kademelendirilmektedir. **(Buna dikkat)**

Grup Araştırmaları: Öğretmen öğrencilere konu seçimi konusunda rehberlik eder ve ilgi alanlarına göre sınıfı gruplara ayırır.

Değerlendirme Teknikleri

---Öğretimin Başında---

- Köşe Kapmaca
- Evet-Hayır Kartları
- Kutu Yapma

---Öğretim Sürecinde---

- Parmakla İşaretleme
- Yumruk Yapma
- Gerçekle Yüzleşme

---Öğretim Sonunda---

- Sarmal Oluşturma
- Simit Tekniği
- Konuşma Halkası
- Döngüsel Yansıma
- Port-folyo

Farklılaştırılmış Öğretimde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Köşe Kapmaca: Sınıfın köşelerine “neredeyse hiç”, “bazen”, “sıklıkla” ve “kesinlikle” ifadeleri yazan kartlar yerleştirilir. Öğrencilerden bilgisini ifade eden köşeye gitmesi istenir.

Kutu Yapma: Öğrenci kağıda iç içe çizdiği iki kutudan dıştakine ‘Ne biliyorum?’ içtekine ‘Ne bilmeliyim?’ sorularını yazarak bu sorulara cevap aranır.

Evet-Hayır Kartları: Öğrenciler birkart alarak bu kartın biryüzüne “evet” diğer yüzüne “hayır” yazarlar. Öğretmenin sorusuna göre uygun olanı kaldırır.

Parmakla İşaretleme burada baş parmağımızın önemi :)

Konu hakkında çok şey biliyorum.

Biraz bilgim var.

Çok az bilgim var.

Yumruk Yapma:

5 Parmak: Birisine açıklayabilecek kadar iyi biliyorum.

4 Parmak: Yalnız başıma yapabilecek kadar biliyorum.

3 Parmak: Biraz yardıma ihtiyacım var.

2 Parmak: Daha fazla pratik yapmaya ihtiyacım var.

1 Parmak: Henüz öğrenmenin başındayım.

Gerçekle Yüzleşme: Öğrencilere 3 adet kart dağıtılır. Bu kartlara mutlu, sakın ve üzüntülü üç adet yüz resmi çizilir. Duygularıyla cevaplanabilecek durumlarda kullanılır.

Sarmal Oluşturma: Öğrenciler sorulan soruları kağıt üzerinde cevaplarlar. Daire oluşturularak ve söz hakkı alarak yazdıklarını okurlar.

Simit Tekniği: Tahtaya çizilen simidin dışına ‘Öğreniyorum’, içine ‘Biliyorum’ yazılarak öğrencilerin konu hakkında bildikleri sorulup ilgili yere not edilir.

Konuşma Halkası: Öğrencilerden üçer kişilik gruplar oluşturulur. Gruplara A,B,C şeklinde isimler verilir. Bir grup konu ile ilgili konuşur. İşaret verilince diğer grup konuşur.

Döngüsel Yansım: Sınıfın farklı yerlerine üzerine konuların yazılı olduğu kâğıtlar asılır. Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak köşelere giderler ve burada bulunan kâğıtlara konu hakkındaki düşüncelerini yazarlar. İşaret verilince diğer köşeye giderler.

Portfolyo: Dâhil edilen ürünleri tanımlamak için kullanılan renkli noktalar;

Kırmızı Nokta: Öğrenci tarafından seçilen ürünler

Sarı Nokta: Öğretmen tarafından seçilen ürünler

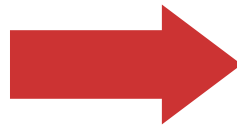
Yeşil Nokta: Öğretmen ve öğrenci birlikte seçilen ürünler

Ders Tasarım Örneği

KWL Etkinlik Formu: Ne biliyorum? Ne öğrenmek istiyorum? Ne Öğrendim?
(Ders Başında) (Ders Sonunda)

Farklılaştırılmış öğretim
yönteminde, öğretmenlerin
öğrenci çeşitliliğine yanıt olarak
değiştirebilecekleri dört sınıf
unsuru;

*İçerik *Süreç *Ürün
*Öğrenme Ortamı

Soru bekliyorum buradan!

Farklılaştırılmış bir sınıfta öğretmenlerin öğrencilerine iletmeleri beklenen belirli mesajlar:

Davet mesajı: Burada olmanızdan memnunuz ve elimden geleni yapmak istiyorum.

Yatırım mesajı: Bu sınıfta ve dünyada önemli olduğunuzdan, olabildiğince hızlı ve çok büyümenize yardımcı olmak için çok çalışacağım.

Kalıcılık mesajı: Her zaman ilk denemenizde her şeyi doğru yapamayabilirsiniz. Sizden asla vazgeçmeyeceğim.

Fırsat mesajı: Gençsiniz ve dünyada var olan olasılıkları yeni öğreniyorsunuz. Sizlere fırsatlar sunmak istiyorum.

Düşünme mesajı: Sizi dinleyeceğim, sizden öğreneceğim, sizi sınıfımızda çalışırken gözlemleyeceğim. İşimi ve sizin için nasıl çalıştığımı mümkün olduğunca sık düşüneceğim.

Ödülleri kullanmanın 5 işlevsel alternatifi;

- 1-Tehdidi ortadan kaldırmak
- 2-Güçlü bir olumlu iklim yaratmak
- 3-Geri bildirimi artırmak
- 4-Hedefleri belirlemek
- 5-Olumlu duyguları harekete geçirmek

Genel olarak bir program, birbiriyle sıkı ilişkili 4 öge üzerine kuruludur;

Amaç/hedef (niçin),

İçerik (ne),

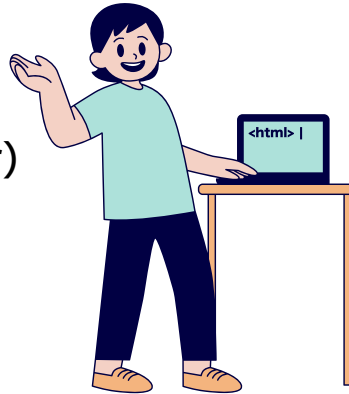
Öğretme-öğrenme süreci (nasıl)

Ölçme ve değerlendirme (ne kadar)

Program Türleri
(Sönmez ve Alacapınar)

- Resmî Program
- Örtük Program
- Karşıt Program
- Ek Program

AÇALIM BİRAZ BU PROGRAMLARI:

- Resmi Program:** Devlet tarafından hazırlanıp yürütülen program.
- Uygulamadaki Program:** Uygulanan, dolaylı, işevuruk, gerçekleşen program.
- Test Edilen Program:** Sınavlarda ölçülen öğrenmeleri kapsayan program.
- Örtük Program:** Gizli, saklanan, informal program.
- İhmal Edilen Program:** Resmi programda yer almasına rağmen göz ardı edil.
- Ekstra Program:** Okul dışı etkinlik ve deneyimleri kapsayan program.
- Desteklenen Program:** Sağlanan kaynakları (kitap, süre vs.) içeren program.
- Önerilen Program:** Bilim insanları ya da meslek kuruluşları trfdn hzrl program.
- Karşıt Program:** Resmi programa tamamen karşı program.

Program Geliştirme Süreci

Planlama
Tasarlama
Deneme
Değerlendirme
Programa süreklilik kazandırma

Sıralama sorulabilir!

Program Değerlendirmenin Amacı ve İşlevi
Sürecin sonunda alınan karar, programın;
olduğu gibi sürdürülmesine,
geliştirilmesine ya da
sonlandırılmasına karar vermede
kritik bir öneme sahiptir.

Program Değerlendirme
(Yüksel ve Sağlam'a göre üç aşama)

Planlama - Uygulama -
Değerlendirme

-Program Değerlendirme Türleri-

Değerlendirme biçimine göre:

- Formal (sistematik)
- İnformal (sistematik olmayan)

Değerlendirme amacına göre:

- Biçimlendirici (programın ilk aşamalarında)
- Toplam (programın uygulanmasından sonra)

Kirkpatrick; toplam değerlendirmenin sonuçlar açısından dört düzeyi:

-Tepkiler -Öğrenme -Transfer etme -Sonuçlar

Program Değerlendirme Yaklaşımları

Hedefe dayalı değerlendirme Yönetime dayalı değerlendirme

- Uzman odaklı değerlendirme
- Tüketici/yararlanıcı odaklı değerlendirme
- Katılımcı odaklı değerlendirme

Kavram Hakkında

Kavramların 5 özelliği;

- Öğrenilebilirlik
- Kullanılabilirlik
- Açıklık
- Genellik
- Güçlülük

Kavram geliştirme sürecinde yaklaşımlar;

-Genelleme -Ayrım -Tümevarım -Tanımlama -Tümdengelim

Kavram Öğretimi

Kavram öğretimi ve kavram yanılgıları tespitinde kullanılabilecek araçlar:

Kavram haritaları (bilgiyi organize edip görsel bir şekilde sunma)

Zihin haritaları (olayların, fikirlerin sistematik gösterilişi)

V-Diyagram (teorik-uygulama arası bağlantı kurma)

Kavram karikatürleri (kavramı karikatürle anlatma)

Metaforlar ve analogiler

İki/üç aşamalı testler

Kavram Haritaları

-Joseph D. Novak tarafından Ausubel'in anlamlı öğrenme kuramına dayalı olarak

70'li yılların başında Cornell Üniversitesinde geliştirilmiştir. Bilgiyi organize edip

görsel bir şekilde sunar.

Kavram haritaları hazırlanırken dikkatedilecek bazı hususlar:

- Tek bir akış diyagramı şeklinde hazırlanmamalıdır.
- Özel isimler kavram değildir, yazılmaz.
- Her kavram bir defa kullanılmalıdır.
- Belli bir grup kavramlar renklendirilebilir. Ayırt edilebilirlik sağlar.

Örnek bir kavram haritası

Zihin Haritaları

Tony Buzan tarafından geliştirilmiştir. İlk olarak not alma tekniği olarak ortaya çıkmıştır. Olayların, fikirlerin sistematik bir şekilde görselleştirilmesidir.

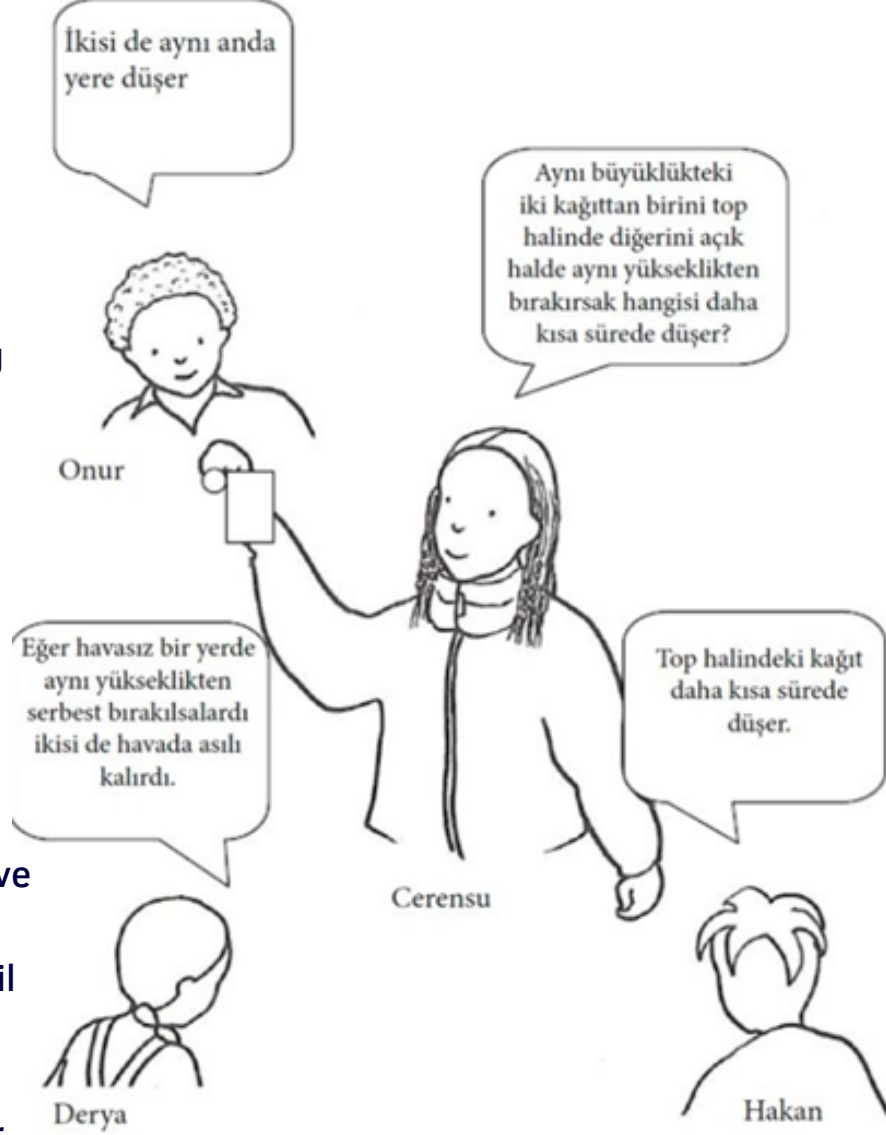
V-Diyagramları

1980'li yıllarda D. Bob Gowin ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir.

Başlangıçtaki amacı özellikle fen bilimi alanında laboratuvar araştırmalarının daha etkili olması içindir. Hazırlanan raporlar da öğrencilerin teorik bilgiler ile uygulamalar arasında bağlantı kurmalarına yardımcı olmaktadır.

Kavram Karikatürleri

- Günlük hayattan bilimsel bir olayı konu alır.
- İnsan ya da hayvan karikatürü şeklinde karakterler gösterilir ve bu karakterler isimlendirilmelidir.
- Karakterler olayı tartışır veya diyalog hâlinde olur.
- Karakterlerin fikirleri konuşma baloncuklarında ayrı ayrı ve sırasıyla verilmelidir.
- Karakterlerin görüşleri kısa, öz ve anlaşılır ifade edilmelidir.
- Öğretim kademesi ile ilgili yaygın kavram yanlışlarını içeren konuşma diyaloglarından birisi bilimsel olarak doğru, diğerleri ise geçmiş deneyim ve sezgilerden ortaya çıkan kavram yanlışları düşüncelerini özellikle temsil eder.
- Karikatürler dikkat çekici tasarlanmalıdır. Tüm alternatif fikirler akla uygun ve eşit statüde olmalıdır.
- -Poster formatında kullanılacaksa öğrencilerin tamamının görebileceği şekilde ve okunaklı olmalıdır.

Akran Öğretimi

Öğrencilerin pasif bir dinleyici olmasının ötesinde, aktif olarak öğrenme sürecine katılımını sağlayan aktif öğrenme yaklaşımlarından birisi olan akran öğretimi, her branşta uygulanabilir bir yöntemdir. Öğrenciyi merkeze alan, onun ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran, bir eğitmenin rehberliğinin yanı sıra kendi yaş grubundan, birbirilerini çok daha iyi anlayan “akran”larının desteğinde olan bir süreçtir.

Akran Öğretiminin Adımları

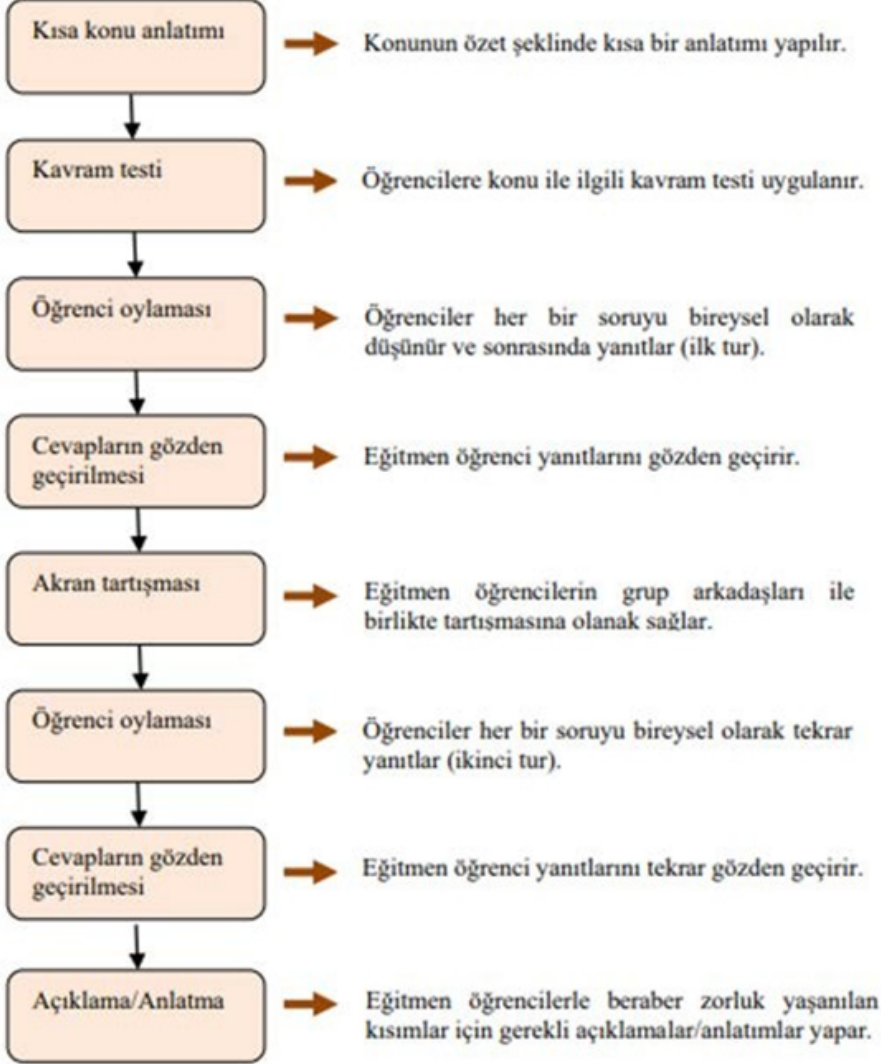
Soru bekliyorum

Bu değerlendirmede, eğer tüm sınıf tarafından verilen;

- Doğru cevap yüzdesi çok küçük ise (%30 altı) yavaşlanır ve konuya geri dönülerek anlatım detaylandırılır.
- Doğru cevap yüzdesi yaklaşık %30-70 arasında olursa bu, akran tartışması için idealdir ve yukarıda verilen akış şeması aynen uygulanır.
- Doğru cevap sınıfın büyük bir kısmı tarafından verilmiş ise (%70 üstü) cevap kısaca açıklanır ve diğer bir soru veya konuya geçiş yapılır (Mazur 1997).

Doğru cevap yüzdesi yaklaşık %30-70 arasında ise akış şemasında olduğu gibi gruplar içerisinde tartışma ortamı oluşturulur ve akranların birbirlerini ikna etmesi sağlanır. Daha sonra öğrenciler aynı soruyu bireysel olarak tekrar yanıtlar. Böylece ikinci tur sağlanmış olur. Bir önceki turda olduğu gibi öğretmen yeniden yanıtları gözden geçirir ve gelen doğru cevap yüzdesine göre sürece devam edilir.

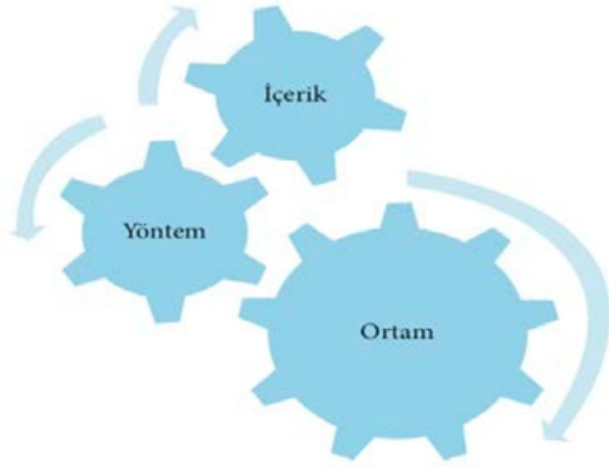

Formal öğrenme, non-formal öğrenme ve informal öğrenmenin karşılaştırılması

Formal Öğrenme	Non-Formal Öğrenme	İnformal Öğrenme
Genellikle okulda	Okul dışı kurumlarda	Her yerde
Motivasyon genel anlamda daha dışsal	Motivasyon dışsal olabilir ama genel anlamda içsel	Temelde içsel motivasyon
Yapılandırılmış	Yapılandırılmış	Yapılandırılmamış
Zorunlu	Genellikle gönüllü	Gönüllü
Öğretmen liderliğinde	Rehber ya da öğretmen liderliğinde	Genellikle öğrenenin öncülüğüyle
Öğrenme değerlendirilir	Öğrenme genellikle değerlendirilmez	Öğrenme değerlendirilmez
Ardışık	Genellikle ardışık değil	Ardışık değil
Genellikle önceden planlanmış	Genellikle önceden planlanmış	Kendiliğinden

Okul dışı öğrenme, başka bir ifadeyle informal ortamlarda formal öğrenme faaliyetlerinin yürütülmesidir.

-Okul dışı öğrenmede
içerik-yöntem-ortam ilişkisi

Okul dışı öğrenme sürecini nasıl
organize etmeliyiz?

Aşağıda okul dışı öğrenme faaliyetleri sonrasında kullanılabilecek bazı ölçme-değerlendirme araçları sunulmuştur:

- Kavram haritaları
- Zihin haritaları
- Etkinlik sonrası değerlendirme
- Metin çözümlemesi

- Bulmacalar
- Gazete/poster/broşür hazırlama
- Fotoğraf sergisi
- Kompozisyon/mektup yazma

EĞİTİMDE ETKİLİ GERİ BİLDİRİM

Öğrenme sürecinin belirleyici unsurları aşağıda özetlenmiştir

- Hiçbir şey istek olmadan gerçekleşmez
- Çocuklar korku ve baskıyla değil kendi çabalarıyla daha etkili öğrenirler

Öğrenmenin en önemli itici gücü meraktır. Merakın azalması ile birlikte öğrenme çabası da azalır

- Öğretim, öğrencilerin bireysel öğrenme özellikleri doğrultusunda farklılaştırılmalı ve zenginleştirilmelidir
- Öğretmenlerinin en önemli görevi, çocuklara öğrenmeyi sevdirmek, onların öğrenme çabalarını desteklemek ve öğrenme kararlılıklarını sürdürmelerine yardımcı olmaktır
- En geniş tabanlı öğrenmeler, yaparak ve yaşayarak ulaşılan öğrenmelerdir
- Öğretmenler, demokratik bir sınıf ortamında öğrencileri pasif alıcı olmaktan kurtaran yöntemlere öncelik vermelidirler
- Çocukların öz güveni desteklenmelidir. Öz güven okul ekosistemindeki tüm paydaşların o bireye dair izlenimlerinin bir toplamıdır
- Öğrenme bireyin kendi zihin şemalarını oluşturması, mevcut şemalarını güncellemesi, dış uyarııcılardan gelen bilgiyi anlamlandırması ile gerçekleşir
- Hatalar öğrenme sürecinin önemli deneyimleridir
- Geri bildirimlerin öğrenme sürecinde bireyin bilişsel ve duyuşsal özellikleri üzerinde olumlu etkileri vardır
- Geri bildirim kapsamında öğrencinin öğrenme süreçlerine aktif olarak katılımının teşvik edilmesinin yanı sıra katılımın niteliği de değerlendirilmelidir.

Etkili Geri Bildirim Sürecinde Web 2.0 Araçları

Kahoot: Öğrencilere anlık geri bildirim verilebilmektedir. Ağırlıklı olarak hatırlama ve anlama düzeyindeki sorulara yönelik geri bildirim sağlayan sistem, sınırlı geri bildirimler için daha uygundur (doğru, yanlış vb.).

Formative: Formative ile öğrencilere anlık geri bildirim verilebilir, onlar ile etkileşime girilerek yanıtları görülebilir ve ayrıntılı geri bildirimler düzenlenebilir.

Socrative: Socrative’de öğrencilere yönelik çoktan seçmeli, doğru-yanlış ve kısa cevaplı sorular hazırlanabilir, öğrencilere anında onaylayıcı ya da detaylı geri bildirimler verilebilir.

Google drive: Üzerinde ortak dokümanlar oluşturulabilir. Her bir öğrenci dokümanlar üzerinde değişiklikler yapabilir ve kendi görüşlerine göre dokümanı düzenleyebilirler.

Edmodo: Sanal sınıf uygulaması ile öğretmen ve akran geri bildirimine imkân sağlar. Program arayüzünde video linkleri paylaşılabilir, tartışma forumları açılabilir, öğrencilere ödevler verilebilir, anlık ve gecikmeli geri bildirimler düzenlenebilir.

ÖĞRENME, ÖĞRETİM VE EĞİTİMDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Öğrenme; doğuştan getirilen davranışları, eğilimleri, olgunlaşmayı, organizmanın geçici durumlarını kapsamayan yorgunluk, ilaç vb. etkilerle meydana gelmeyen, bireyin çevresiyle olan etkileşimleri ile davranışların oluşması ya da değiştirilmesi sürecidir **(ah bu tanım... 18 yıldır peşimde).**

-NEYİ? - NASIL? DEĞİŞİM ÖLÇÜTÜ?

Refleksin özellikleri incelendiğinde;

1. Doğuştan getirilmiştir.
2. Belli bir uyarıcısı vardır.
3. Belli bir davranıştır.
4. Basit bir davranıştır.
5. Organizmanın biyolojik donanımında yer alır.

Bir davranışın içgüdü sayılabilmesi için;

1. Doğuştan gelmesi,
2. Bir türün tüm üyelerinde bulunması,
3. Başka türlerde aynı biçimde bulunmaması,
4. Karmaşık bir davranış örüntüsü olması,
5. Belli bir biyolojik gereksinim ile ortaya çıkmamış olması gerekmektedir.

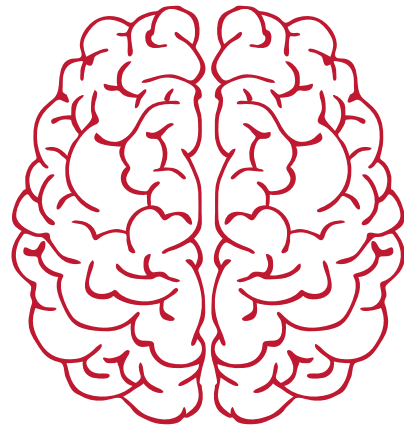
Öğretme: Bireyin öğrenmesine yardım/destek/rehberlik yapma işi. Öğrenmeye yardım, bilgi aktarımı değildir. Bilgilerin aktarılamamasıdır. Davranış modelleme, kaynak sağlama, hangi sıra ile nasıl öğrenileceğini gösterme, dönüt verme; hepsi öğretme davranışdır.

FARK VAR!

Öğretim: Planlı/amaçlı öğretme çabası/etkinliklerine “öğretim” ismi verilir. Okul öğrenmeleri söz konusu olduğunda öğretim etkinlikleri, öğretim programları doğrultusunda hazırlanır.

Öğrenme İçin Temel İlkeler

1. Öğrenme hedefe yöneliktir.
2. Öğrenme ön bilgi ile yeni bilgi arasında bağ kurmaktır.
3. Öğrenme bilginin örgütlenmesidir.
4. Öğrenme doğrusal olmayan fazlar hâlinde gerçekleşir.
5. Öğrenme gelişimden etkilenir.
6. Öğrenme stratejiktir.

ÖĞRENMEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Öğrenmeyi Dolaylı Etkileyen Faktörler

- Öğreten (öğretmen)
- Öğrenme ortamı

burdan kessin
bekliyorum soru!

Öğrenmeyi Doğrudan Etkileyen Faktörler

- Öğrenenden kaynaklı faktörler

Türe özgü hazır olur

Olgunlaşma

Genel Uyarılmışlık Hâli ve Kaygı

Eski Yaşantıların Aktarılması

Güdü (Motivasyon

Dikkat

- Öğrenme malzemesinden

Öğrenmeye Ayrılan Zaman

Öğrenilen Konunun Yapısı

Öğrencinin Aktif Katılımı

Geri Bildirim

- Öğrenme yönteminden

Algısal Ayırt Edilebilirlik

Anlamsal Çağırışım

Kavramsal Gruplandırma

Öğretim Stratejileri

SUNUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM–ANLAMLI ÖĞRENME (AUSUBEL)

Öğretmen merkezli bir stratejidir. Konu alanının kavram, ilke ve genellemeleri öğretmen tarafından organize edilip sunularak anlamlı öğrenme gerçekleştirilir. Sunuş yoluyla öğretimin **temel aldığı yöntem tümdengelim (bütünden parçaya, genelden özele) yöntemidir.**

Hangi eğitim geldi aklınıza?

Yararları:

Kısa sürede çok bilgi aktarılır. Zamanın kısıtlı olduğu durumlarda kullanılır. Kalabalık sınıflar için idealdir. Zor, soyut ve karmaşık konuların öğretiminde kullanılır. Öğrencilerin ön bilgileri yeterli olmadığı durumlarda etkili olur. Dersin girişinde, özetlenmesinde, tekrarında kullanılır.

Sınırlılıkları:

Sadece bilgi düzeyinde hedeflerin öğretiminde kullanılır. Üst düzey hedeflerde kullanılmaz. Öğrenci aktivitesi düşüktür. Ezber öğrenmeler gerçekleşebilir. Sıkıcı olabilir. Öğrencilerden dönüt almak zor olduğundan hataların düzeltilmesine imkân olmayabilir.

BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM – ÖRNEK KURAL (BRUNER)

Bruner'e göre öğrenci, **bilgiye kendisi ulaşmalı ve bilgiyi keşfetmelidir.** Bu yaklaşımın öğretim sürecinin **merkezinde öğrenci vardır,** kural ya da bilgi yapısını keşfeden öğrencidir. Öğrenci örnekleri inceler, deney yapar; ilke, tanım ve genellemelere kendisi ulaşır. **Tümevarım yöntemi kullanılır.** Tümevarım yöntemi, olay ve olgulardan hareket ederek sonuca ulaşma yoludur.

Yararları:

Yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağladığından kalıcı öğrenmeyi sağlar. Üst düzey düşünme becerilerini geliştirir. Kavrama ve üstü hedef düzeyleri için uygundur.

Sınırlılıkları:

-Zaman alır. -Maliyeti yüksektir. -Ön bilgiler yoksa amacına ulaşmaz. -Karmaşık bazı konularda sonuca ulaşmayabilir. Olgu öğretiminde etkili değildir.

ARAŞTIRMA-İNCELEME YOLUYLA ÖĞRETİM STRATEJİSİ (J.DEWEY)

Öğrenci merkezli bir stratejidir. Öğrenci etkinliklerine dayalı bir problem çözme sürecidir. Öğretmenin görevi: Uygun araştırma problemlerini belirlemektir. Bu problemler; **1- Gerçek hayatta karşılaşılabilecek problemler olmalı, 2- Merak uyandırmalı, 3- Birden çok çözümü olmalıdır.**

Yararları: Öğrencilerin bilimsel, problem çözme, yaratıcı, eleştirel gibi üst düzey düşünme becerisini kazanmalarını sağlar, Üst düzey hedeflerde kullanılır. İletişim, sorumluk alma, kaynaklara ulaşma becerisi kazandırır.

Sınırlılıkları: Maliyeti yüksek, zaman alır, kalabalık sınıflarda uygulanması zor, ön koşul öğrenmeleri eksik olan öğrencilerde uygulanması zor, her yaş ve her hedef düzeyi için uygun değildir; öğretmen sınıf yönetiminde zorluk yaşayabilir

TAM ÖĞRENME STRATEJİSİ (YAKLAŞIMI) (BLOOM)

1. Bilgi birimleri ünitelere ayrılmıştır ve **bir ünite tam olarak** öğrenilmeden diğerine geçilmez.
2. Tam öğrenme modeli, her okulda ve sınıfta hızlı öğrenen ve öğrenemeyen öğrencilerin bulunduğunu; her öğrencinin **hazırbulunuşluk düzeyine göre** öğretimin yapılmasını, her öğrenciye ihtiyacı olan ek öğretim zamanı ve nitelikli öğretme hizmeti (ipucu, katılım, pekiştireç, dönüt) sağlanırsa her öğrencinin öğrenebileceğini ve okulda tüm öğrencilerin başarılı olacağını savunur. **“Öğrenemeyen öğrenci yoktur, öğretemeyen öğretmen vardır.”**
3. Değiştirilmez Özellikler: **zekâ, genel yetenek, öğrencilerin kişilik özellikleri, ailenin sosyoekonomik statüsü**
Değiştirilen Özellikler: ön öğrenmeler, derse karşı ilgi, tutum, başarı inancı, ipucu, pekiştireç, katılımı, dönüt, araç gereç ve zaman gibi değiştirilebilir öğeler zenginleştirilerek etkili öğrenme sağlanabilir. Okullar öğrencilerin değiştirilemez özelliklerini değil, değiştirilebilir özelliklerini geliştirerek öğrenmeyi sağlamalıdır.
4. Her ünite sonunda **izleme testi (formatif)** uygulanır.
5. Bloom eğitimdeki normal dağılım eğrisini reddeder, sola çarpık bir grafik oluşmasını kabul eder. %90'ın dışında kalan öğrencilerin de önemsenmesi gerektiğini, onların da tam öğrenmelerinin sağlanması gerektiğini savunur. Bu bağlamda öğretmene büyük görev düşmektedir (%95-100'ü amaçlar).
6. Tam öğrenmenin 3 ögesi (değişkeni) vardır: **öğrenci nitelikleri, öğretim hizmetinin niteliği, öğrenme ürünleri.** Öğrenci nitelikleri ve öğretim hizmetleri, öğrenme ürünlerini etkiler.

EĞİTİMDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

YAPILANDIRMACI ÖĞRENME YAKLAŞIMI (PIAGET, VYGOTSKY, DEWEY, GESTALT, BRUNER)

Yapılandırmacılıkta öğrenme, deneyime bağlı anlam oluşturma sürecidir ve bu süreçte **öğrenci aktiftir**. Anlam oluşturan öğretmen değil, öğrencidir. Buna göre bilgi yaşantılarını anlamlı bir duruma getirmeye çalışan ve öznel bilgiyi oluşturan yani bilgiyi yapılandıran bireydir (öğrenci). Bu nedenle yapılandırmacılık **nesnel bilgiyi reddeder**.

-Öğretmen öğrencileriyle birlikte araştırır ve öğrenir. En önemli özelliği; **bireyin bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmaya, yorumlamasına ve geliştirmesine** fırsat vermesidir.7 **İş birliğine dayalı öğretim yöntemi** kullanılarak öğrencilerin birbirlerinden öğrenmeleri sağlanır. Öğrenmede çevre etkileşimi önemlidir.

DİPNOT-1: Yapılandırmacı öğrenme kuramı üç temel grupta ele alınabilir. Bunlar:

1-Bilişsel yapılandırmacılık (Piaget): Öğrenme zihinselyapıda meydana gelen denge (özümseme, uyumsama) süreçlerinden oluşur. Denge (Zihin)

2-Sosyal yapılandırmacılık (Vygotsky): Öğrenme, çocuğunçevre ile etkileşime geçmesiyle oluşur. Öğrenme diğer bireylerle paylaşılan etkinlikler sırasında oluşur. Merak (Çevre)

3-Radikal Yapılandırmacılık (Von Glasersfeld): Bilginin sadece birey tarafından oluşabileceğini savunur.

PROJE TABANLI ÖĞRETİM YAKLAŞIMI (JOHN DEWEY, KİLPATRİCK VE BRUNER)

Proje tabanlı öğretim yöntemi; **bilimsel düşünmenin adımlarını öğretmek**, öğrencilerin ilgilendikleri bir konuda **araştırma yapmalarını, sonuçlarını bir raporla düzenlemelerini ve sınıfta ya da yarışmada sunmalarını** amaçlar.

Sınırlılıkları:

-Zaman -Sınırın iyi çizilmesi gerekir. Ona göre hedef belirlenir. Yoksa hedeften sapma meydana gelir. -Her zaman orijinal ürün ortaya çıkmayabilir.

NOT: Proje tabanlı öğretim yöntemi sonucunda mutlaka bir iş, ürün, performans (proje)ortaya konmalıdır.

PROBLEME DAYALI ÖĞRENME YAKLAŞIMI (JOHN DEWEY)

Probleme dayalı öğrenme temelini J.Dewey'in “yaparak-yaşayarak öğrenme ilkesi”nden almıştır. Problem çözme yöntemi, bilimsel araştırma sürecini temele almaktadır. Öğrencilerin problem çözme sürecinde alternatifler geliştirerek, bilimsel yöntemi ve problem çözme aşamalarını kullanarak öğrenmelerini sağlar.

Asıl amaç mevcut problemi çözmek değil hayat boyu karşılaşılabilecek olan problemlere uygun çözüm stratejileri geliştirmektir. Burada problem araştırmaktır. Asıl amaç belirlenen hedefe ulaşmaktır. Bu hedef, problem çözme stratejileri geliştirmektir. Üst düzey ve karmaşık zihinsel beceriler geliştirilir. Düşünmenin en yüksek biçimidir.

Problem Çözme Yönteminde Kullanılan İşlem Basamakları:

1. Problemi hissetme
2. Problemi tanımlama
3. Problemle ilgili bilgilerin toplanması
4. Problemle ilgili hipotezler kurma
5. Veri toplama (problem çözümü için)
6. Hipotezleri test etme (Doğru-yanlış)
7. Problemin çözümü
8. Sonucu raporlaştırma

Problem çözme yönteminde kullanılan problem durumlarında (öğrenme senaryolarında) bulunması gereken özellikler:

- En önemli özellik: Gerçek yaşamla ilgili olmalı.
- Çok yönlü düşünmeyi gerektirmeli.
- İlgi ve merak uyandırmalı.
- Probleme dayalı öğrenme senaryoları, birden çok çözüm yolları içermelidir.
- Hedefe ulaştırıcı olmalıdır.
- Öğrencinin düzeyine (zihinsel yapısına) uygun olmalıdır.
- Öğretmen problem üretebilmeli ve problem, günlük yaşam ile ilgili olmalı ve gerekli transferler yapılmalıdır.
- Üst düzey düşünmeyi, araştırma-inceleme yapmayı sağlamalıdır.
- Asıl olan problemi çözmek değil hedefe ulaşmak olmalıdır.
- Kalabalık gruplara değil küçük gruplara uygulanmalıdır (2-6 kişilik).

NOT: İçeriğin ayrıntılarına fazla önem verilmez. mühim olan insanın içinin güzel olması tabi

BEYİN TEMELLİ ÖĞRENME (HEBB, CAİNE CAİNE) (NÖROFİZYOLOJİK KURAM):

Bu yaklaşım gerçek problemlerin çözümüyle en iyi öğrenmenin olacağını ve öğrencinin öğrenme sürecine etkin katılımının sağlanması gerektiğini savunur. Öğretmen ise rehber rolündedir.

Beyin temelli öğrenme, yapısalcı yaklaşım gibi yaparak-yaşayarak öğrenmeyi savunur.

Öğrenme 5 duyu organına hitap etmelidir, temeli budur. Böylelikle öğrencinin dikkat ve güdülenmişlik düzeyi yüksek tutulur. Caine and Caine'ne (1990) göre beynin her iki lobunun da kullanımı beynin kapasitesini iki kat değil, kat kat artırmaktadır. Hızlı ve etkili öğrenme için beynin her iki lobunun da koordineli şekilde kullanılması gerekir.

HARMANLANMIŞ ÖĞRENME

Harmanlanmış öğrenme kısaca, öğrenme sonuçlarını ve paylaşılan (delivery) program olarak öğrenme sonunda üst amaçları gerçekleştirmek amacıyla birden fazla paylaşım yolu kullanan bir öğretim programı olarak tanımlanabilir. Bu, farklı öğrenme paylaşımlarının kendi başına karıştırılması ve eşleştirilmesi değil; öğrenme ve mesleki sonuçlara odaklanmasıdır. Bu yüzden bu tanımlama şöyle değiştirilebilir (Singh ve Reed, 2001):

Harmanlanmış öğrenme; doğru becerilerin, doğru kişiye, doğru zamanda kazandırılması için doğru kişisel öğrenme şekliyle, doğru öğrenme teknolojilerinin eşleştirilmesiyle ve öğrenme amaçlarının uygulanmasıyla en yüksek başarıyı sağlamaya odaklanır.

Bu tanımlamada gizlenmiş prensipler şunlardır:

- ✓ Burada paylaşma metodundan çok öğrenme amaçlarına odaklanılır.
- ✓ Birçok kişisel öğrenme stilleri, geniş kitlelere ulaşmak için desteğe ihtiyaç duyar.
- ✓ Her birey öğrenme olayına farklı bilgilerle katılır.
- ✓ Birçok durumda, en etkili öğrenme stratejisi “sadece o an ihtiyaç duyulan şey”dir

- ✓ Eş zamanlı (synchronous) fiziksel biçim
- ✓ Öğretmen liderliğinde sınıflar ve öğretmen
- ✓ Katılımlı laboratuvar çalışmaları ve çalıştaylar
- ✓ Alan gezileri
- Eş zamanlı (synchronous) çevrim içi biçimler (canlı-öğrenme):
- ✓ e-görüşmeler/toplantılar

- ✓ Sanal sınıflar
- ✓ Web seminerleri ve radyo veya TV yayını
- ✓ Koçluk (coaching)
- ✓ Mesajlaanında görüşme
- Kişisel hızda farklı zamanlı (asynchronous) biçimler:
- ✓ Doküman ve web sayfaları
- ✓ Web/bilgisayar destekli eğitim modülleri
- ✓ Değerlendirme/test ve anketler
- ✓ Benzetişimler
- ✓ Mesleki yardım ve elektronik performans destek sistemleri
- ✓ Canlı olay kaydı
- ✓ Çevrimiçi öğrenme toplulukları ve tartışma forumları

YAŞAM BOYU ÖĞRENME YAKLAŞIMI

Yaşam boyu öğrenme, örgün eğitim ve yaygın eğitimin birleştirilmesidir.

Yaşam boyu öğrenme, teknolojik gelişmeler ve bunların yol açtığı değişime uyum sağlayabilme, sürekli olarak kendini yenileyebilme, bilgiyi üretebilme, öğrenmeyi öğrenebilme, iş birliği ve paylaşımı amaçlar.

Yaşam Boyu Öğrenmeye İlişkin Yanlış Anlayışlar

- Yaşam boyu öğrenme sadece yetişkinleri kapsamaz. Yaşamın tüm dönemlerinde gerçekleşir.
- Yaşam boyu öğrenme sadece meslek, beceri kazandırmaz. Bireysel, sosyal, mesleki vb. her alanı kapsar.
- Yaşam boyu öğrenme tesadüfi oluşmaz. Birey isteyerek, bilinçli, amaçlı öğrenir.

İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME YAKLAŞIMI (J.DEWEY)

İş birliğine dayalı öğretim, öğrencilerin ortak bir amaç doğrultusunda küçük gruplar hâlinde birbirinin öğrenmesine yardım ederek çalışmalarına dayalı bir yaklaşımdır. “**Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için**” anlayışı hâkimdir.

Öğretmen rehberdir, yönlendiricidir.

Öğretmenlerin rolü; **2-6 kişiden oluşan** heterojen grupların oluşturulması, gruplarda iş birliği ve verimin artırılmasını sağlamak ve ürünlerin değerlendirilmesindeki tüm aşamaları planlamaktır. **Kubaşık öğrenmede paylaşılmış bir liderlik söz konusudur.**

Tüm üyeler grup içerisinde liderlik etkinliklerini yerine getirmek için sorumluluklarını paylaşırlar.

ÖĞRETİM İLKELERİ

- Hedefe (Amaca) Uygunluk İlkesi
- Öğrenciye Görelik İlkesi
- Öğrenci Düzeyine Uygunluk İlkesi
- Hayatilik İlkesi (Yaşama Yakınlık, İşevurukluk)

Yaşamdakini sınıfa aktarıyorsak: hayatilik

Sınıftakini yaşama aktarıyorsak: transfer Transfer İlkesi

- Yapararak Yaşayarak Öğrenme (Uygulanabilirlik, Aktivite)
- Ekonomiklik İlkesi
- Aktüalite (Güncellik) İlkesi
- Açıklık (Ayanılık) İlkesi
- Somuttan Soyuta İlkesi
- Bilinenden Bilinmeyene İlkesi
- Yakından Uzağa İlkesi
- Basitten Karmaşığa İlkesi
- Bütünlük İlkesi
- Anlamlılık
- Tümdengelim
- Sosyallik İlkesi

Ben yine de
notumu yazayım
buraya; burdan
soru gelir!

MODÜL-1 SONU...

UMARIM YARARLI OLUYORDUR...
bana eşlik ettiğiniz için teşekkür ederim.

